లతా కీటక సంవాదము

ఏవో కొన్నిరోజులు మినహా, మనిషి జీవిత పర్యంతము సుఖ శాంతులు పొందలేడు. దైనందిన జీవితకార్యక్రమాలతో పోట్లాడి అలసి పోయిన కలత మనస్సులు శాంతిని యివ్వనూలేవు, పొందనూ లేవు. సాయంత్రం ఆరయ్యేప్పటికి దయానిధి ఒకసారి బద్ధకంగా ఒళ్ళువిరిచి, ఆవులించి కాగితాలన్నీ మూసిపెట్టి ఇంటికి కాళ్ళు సారించాడు. ఇంటి కల్లంత దూరంలో అత డుండగానే, వాకిట్లో కేరింతలు కొట్టూ గోడిబిళ్ళ ఆడుకునే అతని పిల్లలు, తండ్రిని చూచి దిక్కుముఖాలేసి లోపలికి వెళ్ళారు. అతడు ఇంట్లో అడుగుపెట్టేసరికి పిల్లలిద్దరు పుస్తకాలు చేత పట్టుకుని మూలల్లో నక్కారు. ఇంకా స్సేపటికి రెండు మూడు మట్టి గాజులు మాత్రంగల ఒకచేయి దయానిధికి ఒక అరకప్పు నీళ్ళకాఫీ అందించింది. చుక్క వదలకుండా త్రాగివేసాడతడు. నెలాఖరుకావడంతో అతనికి ఇంటివద్దనుండ బుద్ధికాక, ఉత్తరీయం భుజానవేసికొని వీధిన పడ్డాడు.

పబ్లిక్ గార్డెన్సు ప్రక్కగా నున్న మేడలోంచి వినబడే రికార్డు సంగీతం అతన్ని పెడత్రోవ పట్టించింది. నెమ్మదిగా తోటలోనికి వెళ్ళాడు. చాలా ముఖాలున్నా యక్కడ. ఇంటివద్ద కరువై పోయిన చిరు నవ్వులు, పకపకలు, విప్పారిన ముఖాలు అక్కడ కనుపించాయతనికి! క్షణకాల మాసంతోష వాయువులు పీల్చేసరికి అతని వూపిరితిత్తులు పెద్దవై పోయినయి. చీకూ చింతాలేని కాలేజి కుర్రాళ్ళ పకపకలు వినగానే

అతనికి కొంచెం యీర్ష్య కలిగనమాట నిజం! ఆ వెంటనె గాలిలో కదలిపోయే రంగురంగుల సిల్కుచీరలు చూస్తే అతనిలో అసూయ మరింత రగిలింది. అంత మనోహరవాతావరణంలోకూడ అతడు సుఖాన్ని పొందింది కొన్ని క్షణాలు మాత్రమే. అనతికాలంలోనే అసూయా సంతృప్తులతో నిండిపోయిం దతని అంతరంగం. నీరసించిపోయి పచ్చికపై మేనువాల్చి పాట వినాలని ప్రయత్నిస్తున్నాడు. ఇంతలో...

"అయ్యో - బాధ - నన్ను వదలవూ - భరించలేను"

దయానిధి వులిక్కిపడ్డా డార్తనాదం విని.

"పాపం! బావా! నీ దురదృష్టం. నాకేమీ జాలిగల్గడం లేదు నిన్ను చూస్తే, అయినా ఫరవాలేదులే. ఇది చివరిరోజు నీకు! ఇదే నీ తుదిపాట. అయినా చూడు - జీవితపు తుది ఘడియల్లోకూడా బాధకు జడుస్తావా నీవు?"

దయానిధి స్తంభించిపోయినా డాకటువైనమాటలు విని. నలువంకలా అతివేగంతో చలించిపోతున్న అతని దృక్కులు అకస్మాత్తుగ ఒక ఆకుపై - ఆఁ- ఆకుగాదు, ఆకుపై నిలిచి విలవిల లాడుతున్న చిన్న కీటకంపై నిలచిపోయాయి. ఆ ఆర్తనాదం తప్పక ఆ కీటకానిదే అయి వుండాలనుకున్నాడతడు. పరీక్షగా పరిసరాలు పరిశీలించాడు. ఆ లత ప్రక్కనే చిన్న రేకుపై వ్రాసియున్నది : Venus fly trap అని! విచిత్రమైనలత! తీయని చూపులతో కీటకాల్ని ఆకర్షించగల శక్తివుంది దానికి! మోసపోయి చేజిక్కిన పురుగులను గుప్పెట పెట్టుకుని తన ఆకలి తీర్చుకోగల సామర్థ్యమున్నది దానికి!

ప్రాణప్రయాణవేళ ఆ జీవి పడేబాధ చూచినా దయానిధి కళ్ళు చెమర్చలేదు. గడచిన జీవితానుభూతులకు నిదర్శన మది! మరింత విన గోరా డా లతాకీటక సంవాదాన్ని-

"లతా! నన్ను వదలవూ, సృష్టి ఇంత విశాలమైనదే: నీ ఆకలికి నేనే బలికావాలా?"

"సృష్టివిశాలమైనదే. కాదనను. కాని నాకు నీపై ప్రత్యేక ఆకర్షణలేదు. నన్ను జూచి భ్రమలో పడ్డావు. ఆవేశంలో ఆలోచించలేక పోయినావు. దగ్గరచేరావు. నేను బంధించాను. మరి విడుదలలేదు నీకు.

"నిజమే లతా నిజమే! కాని తాత్కాలికోద్రేకాలకు లొంగిపోవడము, తప్పు చేయటమూ జీవుల లక్షణమేగద! దానికింత కఠినశిక్ష విధించాలా?"

"జీవుల లక్షణం కాదయ్యా-జంతువుల లక్షణం అను! మీ పశుప్రవృత్తులపై నాకెట్టి గౌరవం లేదు సరికదా - సానుభూతికూడ లేదు. ఐనా, ఏ సిద్ధాంతాల్ని పురస్కరించుకొని చేజిక్కిన ఆహారాన్ని వదిలిపెట్టమని అడుగ గల్గుతున్నావ్?"

"ధర్మ సిద్ధాంతాలు, 'అహింసా పరమోధర్మః!' అని మానవులు అన్నారే, నీవు వినలేదా?"

"ఛీ, మానవుల పేరెత్తకు, నాకు మీమీదవున్న సద్భావంకూడ మానవులంటే లేదు. 'అహింస' అంటావు! సరే విచారిస్తాను. కాని. కీటకమా - నీవు జంతువై వుండికూడ అహింస అన్నపదాన్నెలా వుచ్చరిస్తున్నావ్?"

ఆ ఆకు చుట్టు ముళ్ళున్నాయి. మధ్యలో ఒక పెద్ద యీనెవుంది. దయానిధి చూస్తుండగానే ఆ ఆకుమధ్యనుంచి ముడుచుకుంటూంది. చుట్టువున్న ముళ్ళు దగ్గరకు చేరుతున్నాయి.

"ఆఁ! ఏమిటి? తలుపులు మూసేస్తున్నావు? అబ్బా! ఊపిరాడ్డంలేదు. అయ్యో యీ తడి ఏమిటి? జిగురుగావుంది. శరీరంలో ఏ భాగం కదల్చలేకుండా వున్నాను. అబ్బా! నరాలు తోడుకు పోతున్నాయి. లతా! నీకు పుణ్యముంటుంది. నన్ను పోనియ్యవూ?"

"పుణ్యమా - పుణ్యమెందుకు? నీకు పునర్జన్మలో నమ్మకముందేమిటి?"

'ఇదివరకులేదు. కాని యిప్పుడు కల్గుతోంది.'

ఇహపరాల రెండింటిలో మొదటిదానిలో మాత్రమే నమ్మక మున్న జీవులకుకూడ ప్రాణప్రయాణవేళ కించిత్తు పరలోక ధ్యాసకల్గడం విచిత్రం- అనుకున్నాడు దయానిధి.

"పునర్జన్మలో నమ్మకంకాదు నీకు గల్గింది. నీవు పునర్జన్మను వాంఛిస్తున్నావిప్పుడు నిజమేనా?"

"నిజమే"

"అయితే చెప్పు కీటకమా! ఎలాంటి పునర్జన్మను కోరుకుంటు న్నావు నీవు?"

"..............."

"భయపడుతున్నావుగదూ చెప్పటానికి"

"..............."

"అహ్హాహ్హా ....పోనీ, నేనే చెప్తానులె, నిజంమాత్రం ఒప్పుకో ఏం?"

"..............."

"మరుసటి జన్మలో నీవు నాలాంటి లత కావా లని కోరుకోటం లేదూ...."

"ఔను. నీవు నాలాగ కీటకం కావాలనికూడ వాంఛిస్తున్నాను" అన్నది కీటకం చాల వుద్రేకంగా.

"జీవితపు తుది క్షణాల్లోకూడ నీలో పశుప్రవృత్తులు రేకెత్తుతునే యున్నాయి. హ్హా-పగసాధించా లనుకుంటున్నావా? ఏమి మీసంస్కారం?"

"పశుప్రవృత్తులని మాటిమాటికి చెప్తావు? జంతువులకు జంతు లక్షణాలుంటే అదేమీ అసహజమైనదిగాదే!"

"చివరి వుద్రేకాలా? చాల తీవ్రంగా మాట్లాడుతున్నావ్?"

"క్షమించు"

"ఏం! అప్పుడే భయపడిపోయావేం! మరి నేనెలా క్షమిస్తాను? నీవెలా క్షమించమని అడుగుతున్నావు? క్షమించటం దేవతల వంతనిగా మానవులు పల్కింది! అయినా ఒకటిచెప్తాను. నిన్ను బంధించటం-నీవు నశించిపోవటం, నా ఆకలికి సంబంధించిన విషయం! కేవలం స్వార్థం

కోసం నిన్ను చంపా ననే పాపం నా కంటదు. దానికి నాకేమీ శిక్ష విధింప బడదు సృష్టికర్త కోర్టులో!"

"సరే; ఇంకేమీ వినలేను. విసిగించి విసిగించి ప్రాణాలు తీస్తేనే కాని నీకానందంలేదా?" కీటకం గొంతు కంపించింది.

కొన్ని క్షణాలు నిశ్శబ్దంలో దొర్లిపోయాయి.

"కీటకమా! దేనికొరకు అంత మౌనంగా ఎదురుచూస్తున్నావు? నాకు దయగల్గుతుందని యింకా ఆశవుందా నీకు?"

"నీ దయకొరకుకాదు నేనెదురు చూస్తున్నది - జీవితపు చివరి క్షణాలు దగ్గరకొచ్చాయని చాలసేపు భయపడ్డాను. కాని యిప్పుడవి దూరమైపోతున్నాయని విచారిస్తున్నాను. వానికొరకే నా నిరీక్షణ!"

"నా రెండవ ప్రశ్నకు సమాధానమీయలేదే!"

"ఏ ఆశలూ లేని క్షణాలివి నాకు! జీవితంలో మొదటిసారిగా ఇట్టి అనుభవం గల్గింది. ఎంత విపత్తులోవున్నా చాల శాంతిగావుంది నా కిప్పుడే....యీ చివరిక్షణాల్లో మరల ఏ ఆశా నాలో ప్రవేశించగూడ దని గాఢంగా వాంఛిస్తున్నాను. లతా! ఆలసించక, నీ ఆకలి తీర్చుకో. గ్రహించాను, నీవు చేసేపని తప్పు కా దని. నీ సహజధర్మాల నడ్డగించేసాహసం లేదు నాకు. ఒక జీవి బ్రతకాలంటే మరొక జీవి బాధ చాల అవుసరం!"

దయానిధి ఆశ్చర్యపోయా డా మాటలు విని! ఆతృతగా చూచా డా లతవంక! మరింత ఆశ్చర్యం, ఆ లత నిలువెల్ల వణికిపోతూంది....

"ఎందు కలా వణికిపోతున్నావ్ లతా....ఏమి టీ నీరు? జిగురుగా లేదే-నన్ను నీపై బంధించి వున్న జిగురుపదార్థమంతా కరిగిపోతోందే - నన్న నీవు విడచినా ఇక నేను పోను- నీ ఆకలి తీరేవరకూ - అయ్యో, ఇది నీ కన్నీరు?.... ఎందు కేడుస్తున్నావ్ - లతా! నీ గడుసు తనమంతా ఎమైపోయింది?"

"కీటకమా....ఇక నీవు పో....నా ఆకలికి నీవు బలికావద్దు! నన్ను క్షమించు."

"(నవ్వుతూ) క్షమించటం మనిద్దరి ధర్మమూకాదుగా- లే- పిచ్చి దానా- ఆకలిగా లేదూ- వూ(- లే మరి...."

ఆ నవ్వు చాల ప్రశాంతంగా వుంది. గాఢమైన వైరాగ్య భావ మేదో, క్రొత్తగా ఆర్జించుకున్న జ్ఞానంతో కలసిపోయి ఆ నవ్వు నంత అందంగా చేసింది. ఏ మాత్రపు వ్యంగ్యపు ఛాయలూ ఆనవ్వు నావరించి లేవు.

సొమ్మసిలిపోయిన లత అలా క్రిందకు తల వాల్చటంలో తన కేదో దివ్య సందేశాన్నిచ్చినట్లు, దయానిధి ఒకానొక విచిత్రమైన అను భూతి పొందాడు. మరి ఆగి ఆ దృశ్యాన్ని చూడలేక ఇంటికి నడిచాడు. రాత్రంతా కలతనిద్ర. మరునాడు సాయంత్రం వరకూ ఆఫీసు పని. కాని, ఆ లతా కీటకాలు మాటిమాటికి మెదులుతున్నాయి దయానిధి మనస్సులో! ఆగలేక మరల వెళ్ళా డక్కడకు.

కంటి కగుపడ్డ దృశ్యం అతని వూహా కతీతమైనది. నివ్వెరపోయా డా చోటు చూచి! లతాకీటకాలు రెండూ ఒకక్షణాన్నే తుదిశ్వాస పీల్చాయి కాబోలు! ఆకు చాల విప్పారివుంది. ఆకుమధ్యలో కీటకం సుఖనిద్ర పోతున్నట్లుంది. వాతావరణం చాల ప్రశాంతంగా వుంది. అప్రయత్నంగా దయానిధి రెండు కన్నీటి చుక్కలు రాల్చాడు. ఏనాడో యింకిపోయిం దనుకున్న అతని కళ్ళ అడుగున నీటి జల మరల ఆనాటికి చెమర్చింది!

—o—